

Kohtuasi T-27/02

Kronofrance SA *versus* Euroopa Ühenduste Komisjon

Riigiabi — Komisjoni otsus jätta vastuväited esitamata — Tühistamishagi —
Vastuvõetavus — Mitut valdkonda hõlmav raamprogramm regionaalabi andmiseks
ulatuslikele investeerimisprojektidele

Esimese Astme Kohtu otsus (neljas koda laiendatud koosseisus), 1. detsember
2004 II - 4182

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Tühistamishagi — Väited — Õiguse puudumine olla kohtumenetluse pool — Väide olulise puuduse esinemise kohta — Tagajärjed*
2. *Tühistamishagi — Füüsilised ja juriidilised isikud — Aktid, mis puudutavad neid otseselt ja isiklikult — Liikmesriigile adresseeritud komisjoni otsus, milles tunnistatakse riigiabi ühisturuga kokkusobivaks ilma ametlikku uurimismenetlust algatamata — Huvitatud isikute hagi EÜ artikli 88 lõike 2 tähenduses — Vastuvõetavus
(EÜ artikkel 88, lõiked 2 ja 3 ning EÜ artikkel 230, neljas lõik; nõukogu määrus nr 659/1999, artiklid 4 ja 6)*

3. *Riigiabi — Abiprojektid — Komisjonipoolne läbivaatamine — Esialgse uurimise etapp ja ametliku uurimismenetluse etapp — Abi kokkusobivus ühisturuga — Hindamisraskused — Komisjoni kohustus algatada ametlik uurimismenetlus*
(EÜ artikkel 88, lõiked 2 ja 3; nõukogu määrus nr 659/1999, artikkel 4)
4. *Riigiabi — Komisjonipoolne läbivaatamine — Komisjoni kaalutusõigus — Võimalus võtta vastu suuniseid — Mitut valdkonda hõlmava raamprogrammi kohane abi — Siduvus — Kohtulik kontroll*
(EÜ artikkel 87, lõige 3)
5. *Riigiabi — Abiprojektid — Komisjonipoolne läbivaatamine — Mitut valdkonda hõlmav raamprogramm regionaalabi andmiseks ulatuslikele investeerimisprojektidele — Abi lubatud maksimaalse osatähtsuse arvutamine — Konkurentsiolekorra hindamine — Hindamiskriteeriumid*
(EÜ artikkel 87; mitut valdkonda hõlmav raamprogramm regionaalabi andmiseks ulatuslikele investeerimisprojektidele, punktid 3.4 ja 3.10.1)

1. Vastuvõetamatuse vastuväide, mis põhineb hageja kaebeõiguse puudumisel, kujutab endast väidet olulise puuduse esinemise kohta, mida ühenduse kohus võib ja isegi peab uurima omaalgatuslikult ja mida kostja võib seetõttu esitada igas menetluse etapis.

dada esmane arvamus kõnealuse abi osalise või täieliku kokkusobivuse kohta, ning teiselt poolt EÜ artikli 88 lõikes 2 ja määruse nr 659/1999 artiklis 6 viidatud ametlikul uurimismenetlusel, mis on ette nähtud selleks, et võimaldada komisjonil saada täielik teave asja kõigi andmete kohta. Vaid viimati nimetatud menetluse puhul näeb asutamisleping ette komisjoni kohustuse paluda asjassepuutuvatel isikutel esitada oma märkused.

(vt punkt 30)

2. Komisjon peab riigiabi kontrollimisel tegema vahet ühelt poolt EÜ artikli 88 lõikes 3 kehtestatud abi esialgsel uurimisel, mida reguleerib määruse nr 659/1999 artikkel 4 ja mille eesmärk on vaid võimaldada komisjonil kujun-

Kui komisjon leiab EÜ artikli 88 lõikes 2 ette nähtud ametlikku uurimismenetlust algatamata sama artikli lõike 3 alusel, et abi sobib ühisturuga kokku, siis on selle

artikli lõikes 2 ette nähtud menetluslikud tagatised õigustatud isikute jaoks kindlustatud vaid siis, kui neil on võimalus vaidlustada see komisjoni otsus ühenduste kohtus. Järelikult, kui hageja komisjoni esialgse uurimise lõpus tehtud otsuse peale esitatud tühistamishagis taotleb, et järgitaks EÜ artikli 88 lõikes 2 ette nähtud menetluslike tagatise, siis piisab vaid asjaolust, et ta on selle normi tähenduses huvitatud isik, selleks, et teda käsitleda otseselt ja isiklikult puudutatuna EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses. Huvitatud pool on mis tahes liikmesriik, isik, ettevõtja või ettevõtjate ühendus, kelle huve võib abi andmine mõjutada, eriti abisaaja, konkureerivad ettevõtjad ja ametiliidud.

(vt punktid 32–34, 37)

mise vajaduseta teha järeldus, kas need on asutamislepinguga kooskõlas või, vastupidi, sedastada, et nende sisu tekitab selles osas kahtlusi.

Ametliku uurimismenetluse etapp, mis võimaldab komisjonil enne oma otsuse tegemist saada asja kõigi andmete kohta täielikku selgust, on vältimatu juhul, kui komisjonil on tõsiseid raskusi abi ühisturuga kokkusobivuse hindmisel. Seega võib komisjon otsuse tegemisel piirduda vaid esialgse uurimisega ja jätta abi suhtes vastuväite esitamata ainult siis, kui ta on selle uurimise lõpus veendunud, et projekt on asutamislepinguga kooskõlas. Seevastu juhul, kui esialgne uurimine viib komisjoni vastupidise veendumuseni või isegi ei võimalda tal ületada kõiki selle abi ühisturuga kokkusobivuse hindamisel tekkinud raskusi, on komisjoni ülesanne koguda kõik vajalikud arvamused ja algtada selleks EÜ artikli 88 lõike 2 kohane menetlus.

3. EÜ artikli 88 lõikes 3 kehtestatud esialgse uurimise, mida reguleerib määruse nr 659/1999 artikkel 4, eesmärk on vaid anda komisjonile piisavalt aega mõtlemiseks ja uurimiseks, kujundamiseks esmast arvamust teatatud abiprojektide suhtes, et ilma sügavama uuri-

(vt punktid 49–52)

4. Kuigi komisjonil on EÜ artikli 87 lõike 3 kohaldamisel ulatuslik kaalutusõigus, mille kasutamine hõlmab majanduslikke ja sotsiaalseid hinnanguid, mida tuleb teostada ühenduse kontekstis, võib ta kehtestada endale oma kaalutusõiguse teostamiseks õigusaktidega selliseid juhi-seid nagu suunised, arvestades, et need peavad sisaldama juhiseid lähenemisviisi kohta, mida see institutsioon peab järgima, ja et need ei tohi kõrvale kalduda asutamislepingu normidest. Kui komisjon võtab vastu suunised, milles täpsustatakse asutamislepingut silmas pidades kriteeriumid, mida komisjon kavatseb oma kaalutusõigust teostades kasutada, tuleneb sellest võimu enesepiiramine sellega, et komisjon peab järgima neid suunavaid eeskirju, mille ta on ise vastu võtnud. Selles kontekstis peab Esimese Astme Kohus kontrollima, kas komisjon on neid nõudeid täitnud.

Mitut valdkonda hõlmava raamprogrammi raames antava abi ühisturuga kokkusobivuse hindamisel tuleneb konkurentsiolekorra suhtes kohaldatava paranduskoefitsiendi kindlaksmääramine turu struktuurilisest ja konjunktuursest analüüsist, mille komisjon peab otsuse vastuvõtmisel tegema, võttes aluseks mitut valdkonda hõlmavas raamprogrammis toodud objektiivsed kriteeriumid. See konkreetset kohaldatavat koefitsienti puudutav komisjoni hinnang seab tingimused abi summale,

mille võib tunnistada ühisturuga kokkusobivaks.

(vt punktid 79, 102)

5. Kui komisjon mitut valdkonda hõlmavat raamprogrammi regionaalabi andmiseks ulatuslikele investeerimisprojektidele kohaldades viib läbi konkurentsiolekorra teguri hindamise, määrates nende projektide puhul, millest tuleb teatada, igal üksikjuhtumil kindlaks abi maksimaalse osatähtsuse, siis tehakse analüüsi abil esmalt kindlaks, kas asjaomane valdkond kannatab struktuurilise ülevõimsuse all. Nimetatud raamprogrammi punkti 3.10.1 tuleneb, et struktuurilise ülevõimsuse olemasolu või puudumise kindlakstegemise prioriteetsus ei tähenda siiski seda, et komisjon võib igal juhul piirduda vaid selle analüüsiga, kui tal on andmed asjaomase valdkonna tootmisvõimsuse kasutamismäära kohta. Kõige kõrgema paranduskoefitsiendi — mille korral abisumma võib tunnistada ühisturuga kokkusobivaks — kohaldamine eeldab seda, et on tuvastatud, et pole tegemist struktuurilise ülevõimsusega asjaomases valdkonnas ega langeva nõudlusega turuga, välja arvatud juhul, kui leitakse, et niisugune struktuurilise

ülevõimsuse puudumine toob tingimata kaasa nõudluse languse asjaomaste toodete turul, mis tähendaks konkurentsiolekorda puudutava teguri hindamiskriteeriumide eripära eitamist.

Nendel tingimustel tuleb mitut valdkonda hõlmava raamprogrammi punkti 3.4 tõlgendada nii, et juhul kui andmed tootmisvõimsuse kasutamise kohta asjaomases valdkonnas ei või-

malda struktuurilise ülevõimsuse olemaolu tuvastada, peab komisjon uurima, kas asjaomane turg on langev. Selline mitut valdkonda hõlmava raamprogrammi tõlgendus on ainus, mis on kooskõlas EÜ artikliga 87 ja selle sätte eesmärgiga, milleks on kahjustamata konkurents.

(vt punktid 90–91, 96–98)